

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1855.

Erste Abtheilung.

XIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 17. März 1855.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

Zarządu obrotu Krakowskiego.

Rok 1855.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XIV.

Wydany i rozesłany dnia 17 Marca 1855.

Verordnung des Ministers für Kultus und Unterricht vom 21. Februar 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XII. Stück, Nr. 38, ausgegeben am 7. März 1855),

wirksam für sämtliche Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze, wodurch die §§. 7 und 10 der Verordnung vom 18. Oktober 1850, Nr. 443 des Reichs-Gesetz-Blattes (ausgedehnt auf Ungarn, Kroatien und Slavonien, die serbische Wojwodschafft mit dem Temeser Banate mit Erlaß vom 15. März 1852, S. 2728, auf Siebenbürgen mit Erlaß vom 31. März 1854, S. 4100), bezüglich der Zulassung von Privatschülern zur Maturitätsprüfung, näher bestimmt werden.

Die in der Verordnung vom 18. Oktober 1850, Nr. 443 des Reichs-Gesetz-Blattes, gewährte Möglichkeit, die Gymnasialstudien in kürzerer Zeit, als es an den öffentlichen Gymnasien geschehen kann, zu absolviren, ist in wiederholten Fällen theils durch Umgehung der in jener Verordnung enthaltenen Vorschriften, theils durch unverständige Benützung der darin gewährten Freiheit zu offenbarer Beeinträchtigung gründlicher Bildung gemißbraucht worden. Um diesem Uebelstande für die Zukunft vorzubugen, wird Folgendes angeordnet:

1. Wer nicht als öffentlicher oder Privatschüler der achten Klasse an einem öffentlichen Gymnasium eingeschrieben war, kann sich der Maturitätsprüfung nicht an jedem ihm beliebigen Gymnasium ohne weiteres unterziehen, sondern hat bei der politischen Landesstelle des Kronlandes, in welchem er die Maturitätsprüfung abzulegen wünscht, wenigstens drei Monate vor Ablauf des Schuljahres um Bestimmung des Gymnasiums anzusuchen, an welches er sich zu wenden habe.

In diesem Gesuche sind Alter, Religion und Domizil des Bittstellers, dann Namen und Stand seiner Eltern oder seines Vormundes mit beglaubigten Zeugnissen nachzuweisen, und ebenso ist aufzuklären, wo, wie und binnen welcher Zeit er die Gymnasialbildung erlangt hat.

2. Die Landesstelle hat diese Nachweisungen zu prüfen, und über deren Richtigkeit im Falle eines Zweifels nähere Erhebung zu pflegen.

Sind die Nachweisungen befriedigend, so hat die Landesstelle ein Gymnasium zu bestimmen, an welchem die Maturitätsprüfung mit solchen Kandidaten und zwar mit besonders sorgfältiger Erprobung ihrer Bildung und geistigen Reife vorzunehmen ist.

Ohne besonderen Auftrag der Landesstelle ist kein Gymnasium berechtigt, Maturitätsprüfungen mit Schülern der bezeichneten Art vorzunehmen, und sollte es dennoch geschehen, so wäre eine solche Prüfung ungiltig und wirkungslos.

3. Weisen die der Landesstelle vorgelegten Dokumente die gesetzlichen Bedingungen der Zulassung zur Maturitätsprüfung nicht nach, oder ist aus denselben, beziehungsweise aus den darüber gepflogenen Erhebungen, zu ersehen, daß es dem Bittsteller offenbar an der erforderlichen Bildung fehlt, oder daß es ihm an der Möglichkeit, sich die er-

47. Rozporządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 21 Lutego 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XII, N. 38, wydana dnia 7 Marca 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza Wojskowego,

mocą którego bliżej oznaczone zostają §§. 7 i 10 rozporządzenia z d. 18 Października 1850 r. N. 443 Dziennika Praw Państwa (rozeźnionego na Węgry, Krocycy i Sławonia, Województwo Serbskie wraz z Banatem Temeskim rozrządzeniem z dnia 15 Marca 1852, L. 2729, na Siedmiogród zaś rozrządzeniem z dnia 31 Marca 1854, L. 4100), co do przypuszczenia uczniów prywatnych do examinu dojrzałości.

Możliwość ukończenia studyów gimnazjalnych w krótszym czasie, jak to nastąpić może w gimnazyach publicznych, pozwolonego w rozporządzeniu z dnia 18 Października 1850 roku N. 443 Dziennika Praw Państwa, powtórnie nadużyta została częścią przez podejście przepisów w oném rozporządzeniu zawartych, częścią przez nierozsądne użycie dozwolonej tamże wolności ku oczywistej szkodzie gruntownego wykształcenia. By temu na przyszłość zapobiedz, rozporządza się co następuje:

1. Kto nie był wpisanym jako uczeń publiczny lub prywatny klasy ósmiej w publiczném gimnazjum, nie będzie mógł już wprost zdawać examinu dojrzałości, w którémkolwiek mu dowolném gimnazjum, lecz powinien o wyznaczenie gimnazjum, do którego by się udać miał, wnieść prośbę do politycznej władzy krajowej kraju koronnego, w którymby złożył chciał examin dojrzałości, najmnieżej w trzy miesiące przed upływem roku szkolnego.

W téjże prośbie wiarygodnemi świadectwami wykazać należy wiek, religię i zamieszkanie upraszającego, tudzież nazwisko i stan rodziców lub opiekuna jego, niemnieżej téż wyjaśnić, gdzie, jakim sposobem i w jakim przeciągu czasu nabył upraszający swe wykształcenie gimnazjalne.

2. Władza krajowa rozpoznąć winna rzetelność wykazów rzeczonych, a w razie wątpliwości zarządzić bliższe dochodzenia.

Jeżeli wykazy zadowalniają, wyznaczy władza krajowa gimnazjum, w którém przedsięwziętym być ma examin dojrzałości z kandydatami takowymi, a to z starym doświadczeniem ich wykształcenia i dojrzałości umysłowej.

Bez szczególnego w téj mierze zlecenia władzy krajowej żadne gimnazjum nie ma prawa, przedsiębrać examinów dojrzałości z uczniami wyżej wskazanymi, a gdyby się to stało, examin takowy nie będzie miał żadnej mocy i ważności.

3. Jeżeli dokumenta, władzy krajowej przedłożone, nie wykazują prawnych warunków, co do przypuszczenia do examinu dojrzałości wymaganych, albo jeżeli z nich, a względnie z dochodzeń w téj mierze poczynionych poznać się daje, iż kandydat oczywiście nie ma wykształcenia wymaganego, albo że nie miał wcale

forderlichen Kenntnisse zu erwerben, gebracht, oder daß gegen seine Zulassung zu höheren Studien sittliche Bedenken obwalten, so ist sein Gesuch abzuweisen.

4. Eine durch falsche Angaben oder was immer für Unterschleife erschlichene Zulassung zur Maturitätsprüfung hat deren Ungültigkeit und die Ausschließung von jeder Wiederholung derselben zur Folge.

Der Versuch solchen Unterschleifes ist ebenfalls mit unbedingter Ausschließung von jeder Maturitätsprüfung zu bestrafen.

5. Schüler welche einem Gymnasium angehört haben und aus demselben ausgetreten sind, um die Gymnasialstudien auf dem Wege des häuslichen Unterrichtes zu vollenden, ohne sich Semestralprüfungen zu unterziehen, sind in der Regel nicht früher, als am Ende desjenigen Schuljahres, in welchem sie bei regelmäßiger Fortsetzung ihrer Studien an einem öffentlichen Gymnasium die achte Klasse absolviert hätten, zur Maturitätsprüfung zuzulassen.

Ausnahmen hievon können jedoch bewilliget werden, wenn durch besondere Umstände die Wahrscheinlichkeit eines ungewöhnlich erfolgreichen Studiums nachgewiesen ist.

6. Über die Gesuche, welche in Folge des §. 1 dieser Vorschrift an die Landesstelle gelangen, über das Ergebnis derselben und den Erfolg der von den Bittstellern abgelegten Maturitätsprüfungen ist jährlich dem Ministerium ein Ausweis unter Beifügung der darauf bezüglichen Wahrnehmungen vorzulegen.

Ebm m. p.

48.

Verordnung des Justizministeriums vom 27. Februar 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, VII. Stück, Nr. 39, ausgegeben am 7. März 1855),

wirkam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärarenze,

wodurch, im Einvernehmen mit dem Unterrichtsministerium, angeordnet wird, daß von jeder wider einen Studirenden oder Schüler einer öffentlichen Lehranstalt eingeleiteten strafgerichtlichen Spezialuntersuchung und von dem über dieselbe erfolgten Enderkenntnisse die Mittheilung an den Vorsteher der betreffenden Lehranstalt zu geschehen habe.

Um die für einige öffentliche Lehranstalten bereits bestehenden Vorschriften über die Disziplinarbehandlung solcher Studirenden, die in eine strafgerichtliche Untersuchung verfallen, oder von einem Strafgerichte von einer ihnen angeschuldigten strafbaren Handlung nicht gänzlich schuldlos gesprochen werden, künftig allgemein in Anwendung bringen zu können, verordnet das Justizministerium im Einvernehmen mit dem Ministerium für Kultus und öffentlichen Unterricht, wie folgt:

So oft wider einen Studirenden oder Schüler was immer für einer öffentlichen Lehranstalt wegen eines Verbrechens, Vergehens oder einer Übertretung die Spezialuntersuchung eingeleitet wird (§§. 145 und 416 der neuen Strafprozeß-Ordnung), so ist dieses von dem Untersuchungsgerichte dem Vorstande der Lehranstalt, an welcher der Studirende oder Schüler als solcher eingetragen ist, zur Kenntniß zu bringen.

sposobności, nabyć sobie umiejętności potrzebnych, albo że przeciw jego przypuszczeniu do wyższych studyów zachodzą trudności pod względem obyczajów jego, wówczas prośba jego odrzuconą być ma.

4. Pozyskane fałszywemi podaniami lub jakimibądź innemi podstępami osiągnięte przypuszczenie do examinu dojrzałości pociąga za sobą nieważność tegoż a oraz wykluczenie od wszelkiego powtórzenia jego.

Również zamierzenie podstępności takowych karaniem będzie bezwzględniem wykluczeniem od wszelkiego examinu dojrzałości.

5. Uczniowie, którzy do którego z gimnazyów należeli, a z takowego wystąpili, w tym celu by ukończyć studia gymnazyalne na drodze domowego pobierania nauk, nie poddając się examinom semestralnym, w powszechności nie piérwój będą przypuszczeni do examinu dojrzałości, jak w końcu tego roku szkolnego, w którymby przy regularniem dalszém odbywaniu studyów w gimnazyum publiczném ukończyli byli klasę ósmą.

Wyjątki od tego mogą jednakże być dozwolone, jeżeli szczególnemi okolicznościami wykazaném jest prawdopodobieństwo studyum nadzwyczajnie skutecznego.

6. Co do prósb, w skutek §. 1 przepisu niniejszego do władzy krajowej wniesionych, tudzież co do następności tychże i skutków przy examinach dojrzałości przez kandydatów wykazanych, corocznie przedłożyć należy Ministerstwu wykaz, przy załączeniu spostrzeżeń dotyczących, w téj mierze poczynionych.

Thun m. p.

48.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 27 Lutego 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XII, Nr. 39, wydana dnia 7 Marca 1855).

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

moąc którego w porozumieniu z Ministerstwem Oświecenia, nakazuje się, iż o każdym śledztwie karném szczegółowém, wytoczoném przeciw studentowi lub uczniowi zakładu naukowego publicznego, tudzież o wyroku ostatecznym w skutku takowego śledztwa wydanym uczynić należy doniesienie przelożonemu właściwego zakładu naukowego.

Ażeby w przyszłości zaprowadzić w powszechne zastosowanie przepisy w niektórych zakładach naukowych publicznych już obowiązujące w przedmiocie postępowania dyscyplinarnego z takimi uczniami, którzy popadną pod śledztwo karne, lub którzy przez sąd karny nie zostali uznani zupełnie za niewinnych występku, o który byli oskarżeni, Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań i Oświecenia rozporządza co następuje:

Ilekróć przeciw studentowi lub uczniowi jakiegobądź zakładu naukowego publicznego wytoczoném będzie śledztwo szczegółowe o zbrodnię, wykroczenie lub przestępstwo (§§. 145 i 416 nowój ustawy o procesie karnym), sąd śledztwo prowadzący winien o tém zawiadomić przelożonego zakładu naukowego, w którym student lub uczeń jako taki jest zapisanym.

Diesem Vorstande haben die Strafgerichte auch jedes wider einen Studirenden oder Schüler einer öffentlichen Lehranstalt wegen eines Verbrechens oder Vergehens oder wegen einer Übertretung ergangene Erkenntniß, sobald dasselbe in Rechtskraft erwachsen ist (§§. 283, 287, 289 und 416 der Strafprozeß-Ordnung), unter Anschluß einer beglaubigten Abschrift des Erkenntnisses sammt Entscheidungsgründen, bekannt zu geben, ohne daß übrigens deshalb der Vollzug eines wider einen Studirenden etwa ergangenen Strafurtheiles aufgeschoben werden darf.

Krauß m. p.

49.

Verordnung des Finanzministeriums vom 27. Februar 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XII. Stück, Nr. 40, ausgegeben am 7. März 1855),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

betreffend die Aufhebung der Nebenzollämter II. Klasse Oberhochsteg und Sulzberg, dann die Versetzung der Nebenzollämter I. Klasse Wilsrein, Kaltenbach und Hohenweiler in die II. Klasse.

Das Finanzministerium findet im Bereiche der k. k. Finanz-Landesdirektion zu Innsbruck an der Zolllinie gegen Baiern die beiden Nebenzollämter II. Klasse zu Oberhochsteg und Sulzberg aufzuheben, und die drei Nebenzollämter I. Klasse zu Wilsrein, Kaltenbach und Hohenweiler in die II. Klasse der Nebenzollämter zu setzen.

Baumgartner m. p.

50.

Verordnung des Justizministeriums vom 28. Februar 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XII. Stück, Nr. 41, ausgegeben am 7. März 1855),

wirkam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärarenze,

in Betreff des Benehmens der Gerichte bei Todfällen heßen-homburgischer Unterthanen.

Da die Gerichtsbehörden der Landgrafschaft Heßen-Homburg bei Todfällen österreichischer Staatsangehörigen, welche in dem dortigen Gebiete ihren ordentlichen Wohnsitz genommen haben, die Erbschaftsverhandlung auf Grund der daselbst bestehenden Gesetze auch über den dort befindlichen beweglichen Nachlaß derselben pflegen, so werden die k. k. Gerichte in Gemäßheit der hinsichtlich der Verlassenschaften fremder Staatsangehörigen bestehenden gesetzlichen Vorschriften angewiesen, bei Todfällen landgräflich heßen-homburgischer Unterthanen, welche in Oesterreich ihren ordentlichen Wohnsitz gehabt, und im hierseitigen Staatsgebiete ein bewegliches Vermögen zurückgelassen haben, nach dem Grundsatz der Gegenseitigkeit vorzugehen.

In der Stadt Krakau und ihrem ehemaligen Gebiete hat die Wirksamkeit dieser Verordnung mit der Einführung der neuen Gerichte zu beginnen.

Krauß m. p.

Temu przełożonemu obowiązane są sądy karne donosić o każdym wyroku ostatecznym wydanym przeciw studentowi lub uczniowi publicznego zakładu naukowego z powodu zbrodni, wykroczenia lub przestępstwa, jak skoro wyrok taki zyska moc prawa (§§. 283, 287, 289 i 416 ustawy o procesie karnym), przy załączeniu wierzytelnego odpisu wyroku wraz z powodami sądenia, jednakże przez to wykonanie wyroku karnego wydanego przeciw studentowi odroczone być nie może.

Krauss m. p.

49.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 27 Lutego 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XII, Nr. 49, wydana dnia 7 Marca 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych objętych w powszechnym obrębie celnym,

tyczące się rozwiązania urzędów celnych pobocznych II klasy Oberhochsteg, i Sulcberg, tudzież przeniesienia urzędów celnych pobocznych I klasy Vilsrein, Kaltenbach i Hohenweiler do II klasy.

Ministerstwo Skarbu uznaje potrzebę rozwiązania obydwóch urzędów pobocznych celnych II klasy w Oberhochsteg i Sulcberg położonych w obrębie C. K. Dyrekcji Skarbowej kraju w Insbruku, na linii celnj bawarskiej, oraz przeniesienia trzech urzędów celnych pobocznych I klasy w Vilsrein, Kaltenbach i Hohenweiler do II klasy urzędów pobocznych celnych.

Baumgartner m. p.

50.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 28 Lutego 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XII, Nr. 41, wydana dnia 7 Marca 1855),

obowiązujące w całym obrębie Państwa, wyjąwszy Pogranicze Wojskowe,

w przedmiocie postępowania sądów w wypadkach zgonu poddanych Hesko-Homburskich.

Ponieważ władze sądowe landgrafstwa Hesko-Homburskiego przy wypadkach zgonu obywateli austriackich, którzy obrali sobie w jego obrębie stałe zamieszkanie, na zasadzie ustaw tamże obowiązujących rozciągają pertraktacyę spadku także do spuścizny ruchomj tamże znajdującj się, dla tego poleca się C. K. sądom na zasadzie przepisów prawnych, obowiązujących względem spadków obcych poddanych, którzy w Austrii mieli stałe zamieszkanie i w obrębie tutejszego Państwa pozostawili majątek ruchomy, żeby postępowały według zasady wzajemności.

W mieście Krakowie i jego dawniejszym obrębie moc niniejszego rozporządzenia rozpocznie się z zaprowadzeniem nowych sądów.

Krauss m. p.

Berichtigung.

In der, im XIII. Stücke des Landes - Regierungs - Blattes unter Nr. 46 kundgemachten Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 17. Februar 1855, ist das, auf Seite 154 in der dritten Zeile des Eingangs - Absatzes vorkommende irrige Wort: „bestellt“ in das richtige „bestallt“ zu verbessern.